

รวมทั้งมีอำนาจสั่งยกคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นแล้วส่งสำนวนคดีคืนไปให้พิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ หรือกำหนดให้พิจารณาคดีนั้นใหม่ทั้งหมดหรือบางส่วนแล้วพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ หรือดำเนินการตามคำชี้ขาดของศาลปกครองสูงสุดแล้วพิพากษาหรือมีคำสั่งไปตามรูปคดี นอกจากนี้ หากศาลปกครองสูงสุดเห็นว่าคำอุทธรณ์ไม่มีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลปกครองสูงสุดจะสั่งไม่รับอุทธรณ์นั้นไว้พิจารณาก็ได้



เมื่อศาลปกครองสูงสุดพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดอุทธรณ์นั้นแล้ว คดีก็ถึงที่สุด ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถยื่นอุทธรณ์ได้อีก อย่างไรก็ตาม ในคดีปกครอง คู่กรณีหรือบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียหรืออาจถูกกระทบจากผลแห่งคดีนั้น มีสิทธิที่จะขอให้พิจารณาคดีใหม่ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ศาลปกครองป่งข้อเท็จจริงผิดพลาดหรือมีพยานหลักฐานใหม่ อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่พึงเป็นที่ยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ

(2) คู่กรณีที่แท้จริงหรือบุคคลภายนอกนั้นมิได้เข้ามาในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีหรือได้เข้ามาแล้วแต่ถูกตัดโอกาสโดยไม่เป็นธรรมในการมีส่วนร่วมในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

(3) มีข้อบกพร่องสำคัญในกระบวนการพิจารณาพิพากษาที่ทำให้ผลของคดีไม่มีความยุติธรรม

(4) คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ทำขึ้นโดยอาศัยข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายใดและต่อมาข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญซึ่งทำให้ผลแห่งคำพิพากษาหรือคำสั่งขัดกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น

โดยคู่กรณีหรือบุคคลภายนอกที่จะยื่นคำขอให้พิจารณาคดีพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งใหม่ได้นั้น ต้องยื่นคำขอภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ผู้ยื่นคำขอรู้หรือควรรู้ถึงเหตุซึ่งอาจขอให้พิจารณาคดีพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ได้ แต่ไม่เกิน 5 ปีนับแต่วันที่ศาลปกครองได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาด และการยื่นคำขอให้พิจารณาคดีใหม่จะทำได้เฉพาะเมื่อคู่กรณีหรือบุคคลภายนอกไม่ทราบถึงเหตุอันเป็นการพิจารณาคดีครั้งที่แล้วมา โดยมิใช่ความผิดของผู้ยื่น



### ศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองกลาง และสำนักงานศาลปกครอง

เลขที่ 120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง  
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210 โทร. 0 2141 1111

call center 1355  
[www.admincourt.go.th](http://www.admincourt.go.th)



## การอุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษา

# การอุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษา

## การอุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

เมื่อศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว หากคู่กรณีไม่พอใจและประสงค์จะคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นก็สามารถยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งดังกล่าวต่อศาลปกครองสูงสุดได้ ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น โดยจะต้องยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ถ้ามิได้ยื่นอุทธรณ์ตามกำหนดเวลาดังกล่าว คดีนั้นก็ถึงที่สุด

ระยะเวลา 30 วันในการยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีของศาลปกครองชั้นต้นนี้ เป็นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ ศาลปกครองไม่มีอำนาจขยายหรือย่นระยะเวลาดังกล่าวได้ ซึ่งจะแตกต่างจากการขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ในคดีแพ่ง ซึ่งศาลยุติธรรมมีอำนาจยื่นหรือขยายระยะเวลาได้ แต่หากเป็นระยะเวลาที่กำหนดไว้ในระเบียบหรือเป็นระยะเวลาที่ศาลกำหนด เช่น ระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา ศาลปกครองมีอำนาจขยายระยะเวลาได้

นอกจากนั้น คู่กรณียังอาจอุทธรณ์คำสั่งอื่นของศาลปกครองชั้นต้นที่มีได้กำหนดให้ถึงที่สุดต่อศาลปกครองสูงสุดได้ เช่น ผู้ถูกฟ้องคดีหรือผู้มีส่วนได้เสียอาจอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่กำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองชั่วคราวให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันได้รับแจ้งหรือทราบคำสั่งศาล เป็นต้น

# A d m i n c o u r t

## องค์ประกอบของคำอุทธรณ์

คำอุทธรณ์ให้ทำเป็นหนังสือและอย่างน้อย

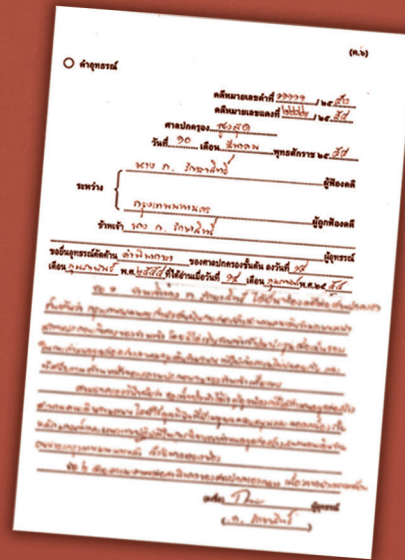
ต้องระบุรายการ ดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อผู้อุทธรณ์
- (2) ผู้ถูกอุทธรณ์
- (3) ข้อคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น
- (4) คำขอของผู้อุทธรณ์
- (5) ลายมือชื่อผู้อุทธรณ์

ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ระบุดังกล่าวในการยื่นคำอุทธรณ์นั้น ผู้อุทธรณ์จะต้องกล่าวไว้โดยชัดแจ้งในคำอุทธรณ์ และต้องเป็นข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น อย่างไรก็ตาม ถ้าปัญหาข้อใดเป็นปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือปัญหาเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ ผู้อุทธรณ์จะยกปัญหาข้อนั้นขึ้นกล่าวในคำอุทธรณ์หรือในชั้นอุทธรณ์ก็ได้

## การยื่นคำอุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์ต้องยื่นคำอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น โดยยื่นด้วยตนเองต่อเจ้าหน้าที่ของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว หรือส่งคำอุทธรณ์ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้



## วิธีพิจารณาคดีปกครองในชั้นอุทธรณ์

เมื่อได้รับคำอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว เจ้าหน้าที่ของศาลจะตรวจคำอุทธรณ์ในเบื้องต้น จากนั้น**ตุลาการเจ้าของสำนวนเดิมในศาลปกครองชั้นต้น**จะตรวจคำอุทธรณ์อีกครั้ง ถ้าเห็นว่ามีคุณสมบัติครบถ้วน ก็จะส่งคำอุทธรณ์นั้นให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาในลักษณะเดียวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลปกครองชั้นต้น แต่ขั้นตอนในการแสวงหาข้อเท็จจริงจะลดลง กล่าวคืออาจไม่ต้องดำเนินการจนครบ 4 ขั้นตอน (การทำคำฟ้อง การทำคำให้การ การทำคำคัดค้านคำให้การ และการทำคำให้การเพิ่มเติม) ดังเช่นศาลปกครองชั้นต้น แต่จะเหลือเพียง 2 ขั้นตอนคือพิจารณาจาก

คำอุทธรณ์ และคำแก้อุทธรณ์ก็อาจสรุปสำนวนได้ ถ้าตุลาการเจ้าของสำนวนเห็นว่าคดีมีข้อเท็จจริงเพียงพอที่ศาลจะพิพากษาหรือมีคำสั่งอุทธรณ์ได้ และจากนั้นก็เข้าสู่ขั้นตอนการนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก การแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี และการพิจารณาคดีเช่นเดียวกับในศาลปกครองชั้นต้น

ในการพิพากษาคดีนั้น ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจพิพากษาหรือมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้  
**ยกอุทธรณ์** หากเห็นว่าคำอุทธรณ์นั้นไม่สมบูรณ์ครบถ้วน และเป็นกรณีที่ไมอาจแก้ไขให้ถูกต้องได้ หรือเป็นคำอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามกฎหมายหรือยื่นผิดระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง

**ยื่นตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น** หากเห็นว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นถูกต้อง ไม่ว่าด้วยเหตุเดียวกันหรือเหตุอื่น

**กลับคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น** หากเห็นว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นไม่ถูกต้อง และ

**แก้คำพิพากษาหรือคำสั่งศาลปกครองชั้นต้น** หากเห็นว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นถูกบางส่วนและผิดบางส่วน โดยจะพิพากษาหรือมีคำสั่งยื่นบางส่วนกลับบางส่วน และพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ในส่วนที่กลับนั้น